

Skrevet af Frank Laursen (LAU)

Matr.nr. 2h Hofmannsfeldt (nedrevet)

Matr. nr. 2h er den sidst udstykkede ejendom fra den anden af de oprindelige hovedgårde i Hofmannsfeldt, matr. nr.

2a.

Ved skøde af 4. april 1933 solgte enke Maren Marie Nielsen af Hofmannsfeldt en parcel af matr. nr. 2a til landmand Hans Peter Madsen. Parcellen, som ifølge Landbrugsministeriets udstykningsapprobation af 2. januar 1933, er skyldsæt for hartkorn under matr. nr. 2h af Hofmannsfeldt til 2 ¼ hartkorn. Arealet blev opmålt i 1932 til 9910 kvadratmeter, heraf vej 1540 kvm. Købesummen var 400 kr. Hans Peter Madsen havde for længst overtaget parcellen, idet købsaftalen var indgået i 1931. Hans Peter Madsen var da i gang med at bygge ejendom på matr. nr. 2g af Hofmannsfeldt, som han havde købt samme år. I 1933 begyndte han at bygge et stuehus og en mindre tilbygning på sin nye parcel. Samme år solgte han førnævnte matr. nr. 2g med de nye bygninger til Søren Jensen.

I april 1936 opmålt et stykke jord på 35490 kvm heraf vej 1990 kvm under matr. nr. 2i, skyldsæt til 2 fjk og 1 alb. Dette stykke jord købte Hans Peter Madsen af sin broder Marius Peder la Cour Madsen, Hejnsvig.

Slutsedlen herpå forligger ikke før 28. August 1939. Det fremgår at prisen for jorden var 400 kr. pr. tønde land, som skulle erlægges kontant. (For de ca. 6,5 td. Land var det 2600 kr.). Ejendommen blev nu på i alt 4,54 hektar. I forbindelse med udvidelsen af arealet

byggede Hans Peter Madsen en ny kombineret stald- og ladebygning til ejendommen.

Bygningerne havde cementtagsten og blev kalket hvide.

Det er usikkert, om H.P. Madsen vitterligt fik tilkøbt dette stykke jord, men han dyrkede det som om det var hans eget.

Ejendomsskyld-Attest.

Det attesteres herved, at Hans P. Madsen,
Ejendom Matr. Nr. 2h
af Hofmannsfeldt By Vandel Sogn,
er vurderet til Ejendomsskyld Aar 1937 i Henhold til Lov af 31. Marts 1926.

Grundværdi	Kr.	<u>600</u>
Bygningsværdi	Kr.	<u>8900</u>
Samlet Ejendomsskyld	Ialt Kr.	<u>9500</u>

og at der for nævnte Ejendom i indværende Skatteaar betales til Kommunen:

i Grundskyld	Kr.	<u>1400</u>
i Bygningskyld	Kr.	<u>00</u>

 Vandel, den 29/4 1939
Nr. 97. Provisor-Fortegnet, Randers
ad St. J. 1940 Gl. Lov Jr. Nr. 34202 (a)

Besættelsen.

I efteråret 1943 rejste den tyske bygningsinspektør ved Værnemagten Hermann Sülling rundt i området og fotograferede og tegnede skitser af de huse og ejendomme, som Værnemagten planlagde at beslaglægge i forbindelse med et påtænkt flyvepladsbyggeri ved Vandel. Den 4/12 1943 kom turen til Hans Peter Madsens ejendom. Af resultatet, som ses nedenfor, fremgår det at ejendommens tilstand var god efter tyskerens mening og at der var indlagt elektricitet. Ejendommen skønnedes at kunne huse 15 mand og fik nr.

40a..

kvadratmeter og fik 22.956 kr. i erstatning.
Der bemærkes, at i stuehuset var der 2
lejligheder, én i tagetagen og én i stueetagen.
Udlængen var indrettet til snedkerværksted.
Bebos af 4 tyskere.

Da Flyvevåbnet blev oprettet i 1951 og dermed
Flyvestation Vandel overtog flyvestationen
området, herunder matr. nr. 2h af
Hofmandsfeldt og dens bygninger. Efter
besættelsen var jorden blevet drevet på
forvalterbasis fra Rygbjerggaard, af
forhenværende politibetjent Hans Hansen som
forvalter. Fra 1950 lejede Hans Hansen
Rygbjerggaard sammen med landbrugsjorden
indenfor flyvestationen som forpagter. I 1959
afløstes han af forpagter Gunnar Olsen.
Ejendommens bygninger blev revet ned
omkring 1970.

Vi er så heldige at kunne få en
førstehandsberetning om familien Hans Peter
Madsen, idet hans søn, fhv. vognmand Kristian
Østergaard Madsen og hans kone Eva
Skovgaard Jensen, er bosiddende i Billund.
Kristian Østergaard Madsen har bidraget med
nedenstående om livet på hans fars ejendom.
Han har desuden forsket i sin slægt helt tilbage
til 1700-tallet. De yngste slægtled er anført
nedenfor.
Herudover har han afleveret 20
originaldokumenter, skøde m.v., om matr. nr.
2h af Hofmansfeldt til Randbøl Sogns
Lokalarkiv. Oversigt over dokumenterne er
vedlagt.

Kristian Østergaard Madsen skal have stor tak
for bidrag og hjælp.

Den første tid på

ejendommen.

Kristian Østergaard Madsen fortæller, at imens
hans far byggede ejendommen i 1933 blev han
syg af tuberkulose. Efter henvisning fra Dr.
Munck i Vandel kom Hans Peter Madsen til
behandling på Vejle Sygehus. Dette medførte
at han i samfulde fire år derefter, rejste til
behandling med kulbuelys på sygehuset hver
anden dag.

Dette forgik ved at han gik til Springbjerg
trinbræt for at tage Vandelbanen til Vejle og
retur samme vej efter endt behandling.
Efter råd fra Dr. Munck søgte Hans Peter
Madsen Sognerådet om økonomisk hjælp på
grund af sin sygdom, men fik blankt afslag.
Begrundelsen var, at han havde fået de
tidligere nævnte 1800 kr. fri som fortjeneste
ved salget af den første ejendom han byggede.
Så måtte han klare sig selv blev der sagt, selv
om pengene var sat i den nye ejendom. Men

Dr. Munck insisterede og sagde at han skulle have hjælp. Der blev søgt igen og denne gang tilbudt 5 kr. Dr. Munck blev vred, mødte op til sognerådsmøde og skammede medlemmerne ud. Resultatet blev, at Hans Peter Madsen kunne gå til købmanden og få for 5 kr. varer ugentligt.

Sådan trådte man på folk dengang.

Hans Peter Madsen broder Marius Peder la Cour Madsen boede ved Hejnsvig. Han var lidt af en "pengemand", fortæller Kristian Østergaard Madsen. Det var grunden til, at han havde købt noget jord af enken på matr. nr. 2a af Hofmansfeldt, som han enten solgte videre eller lejede ud til sin broder. Han ejede også et stykke skov på matr. nr. 2k, som lå lidt sydligere. I denne skov lavede tyskerne senere en flyverdækning, som findes endnu. Vi vender senere tilbage til la Cour navnet.

Som nævnt under besættelsen boede der en gift lejer i tagetagen på ejendommen. Kristian Østergaard Madsen supplerer dette, ved at fortælle at lejerne faktisk flyttede ind i den nybyggede ejendom allerede en uges tid før familien selv.

Lejerne var ægteparret Trine og Hans Nielsen (Li-hans kaldet fordi han havde tjent på Ligaard) var pensionister, dengang benævnt aldersrentenydere. De havde ejet og boet på matr. nr. 1d af Hofmansfeldt fra 1913 til 1931. De havde købt den af Martinus Høj.

Kristian Ø. Madsen fortæller videre, at Trine var en arbejdsom og stærk kone. Hun var også forud for sin tid, idet hun gik i venstre side af vejen for at kunne se den forfra kommende trafik, længe før det blev kutyme. Ellers gik man i højre side.

Engang havde hun aftalt med naboen på Damgaard, Martin Kristensen, at hun skulle sprede noget mergel hos ham for 1 øre pr. rove

(stak). Martin Kristensen gik i folkemunde for at være noget påholdende i pengesager.

Da Trine var færdig med arbejdet gik hun til Martin Kristensen for at få sin betaling. Han syntes arbejdet var gået for hurtigt og mente derfor ikke, at hun kunne tilkomme så meget som der var aftalt. De kom op at skændes og Trine sagde til sidst, at kunne hun ikke få det hun havde tjent, kunne han godt beholde sine fedtepenge. Trine fik ikke sin betaling.

Landbrugsdriften.

Besætningen bestod af 3-4 malkekøer og et par kvier, samt en griseso. Grisene blev solgt som smågrise med undtagelse af en enkelt som fededes op til eget brug. Dertil en snes høns. Markdriften var indrettet herefter med den tids almindelige sædskifte.

Høsten forgik med le og der blev i den første tid tærsket med plejl. Da der tærskedes med plejl, blev der avlet rug til at lave stråtag af med salg for øje.. Plejlen var skånsom overfor strået, som derefter var særligt velegnet til tagdækning.

Senere lånte man en håndtærsker hos forældrene i Vandel.

Rensningen af kornet foregik med en håndtrukket vinderenser.

Kornet blev malet til grutning hos Johannes Iversen "Vingely", som boede en lille kilometer mod nord. Der var ganske vist strøm på ejendommen, men ikke "kraft".

Hans Peter Madsen kørte mælketur med to islandske heste. I begyndelsen til Almstok, men senere til Randbøl Mejeri. Turen var på ca. 8 kilometer med afhentning af spande hos 10-13 nærboende andelshavere med en spand eller to hos hver. Turen gik også til Rygbjerggaard, hvor der dog var lidt flere spande mælk. Efter mejeriet gik turen samme vej tilbage med returmælk til foderbrug.

Kristian Ø. Madsen fortæller om noget pudsigt. Man havde fået fat i noget Ægyptisk hvede, som blev kaldt mumiehvede fordi man påstod at det

havde ligget i en pyramide i flere hundrede år.
Det skulle sås to dage før fuldmåne i september.
Det kom op og blev høstet!

Kristian Ø. Madsen gik i skole i Vandel. Hvert andet år sammen med Kristian Iversen, søn af førnævnte Johannes Iversen, og hvert andet år med hans broder Henry. De gik 2 klasser i den "lille skole" hos frk. Nielsen og 4 klasser i den "store skole" hos lærer Christian Smed.

Familien.

Kristian Østergaard Madsen, Billund, født 8/6 1928.

Eva Skovgaard Jensen, Billund, født 20/2 1949.

Forældre.

Hans Peter Madsen, Hofmansfeldt, født 28/6 1905.

Karen Marie Madsen, født Jacobsen, Hofmansfeldt, født 11/12 1908 i Randbøl

Farfar og farmor.

Christen Madsen, Vandel, født 16/9 1867 i

Jebjerg, Salling

Marie Katrine Pedersen Østergaard, Vandel, født 23/4 1870 i Veerst.

Morfar og mormor.

Jens Christian Jacobsen, Randbøl, født

Maren Jacobsen, Randbøl, født Mathisen 1/6 1873 i Randbøl. Død 8/12 1961.

Farfars og farmors forældre.

Peder la Cour Nielsen

Maren la Cour Nielsen, født Pedersdatter (La-coursdatter)

Morfars og mormors forældre.

Mads Mathisen, Randbøl

Mette Krestine Mathisen, Randbøl, født Sørensen.

Kristian Østergaard Madsen fortæller, at han har siddet i samfulde tre dage på Landsarkivet i

Viborg for at opklare hvor la Cour navnet kommer fra. Navnet er fra en fransk forbindelse til familien i 1700-tallet.

Karen Marie og Hans Peter Madsen

Karen Marie Jacobsen og Hans Peter Madsen.

Maren og Jens Christian Jacobsen

Jens Madsen og Maren Peder La-coursdatter

Mette Krestine og Mads Mathisen.

Fortegnelse over dokumenter som Kristian Østergaard Madsen har afleveret til Randbøl Sogns Lokalarkiv og Museumsforening.

- Matrikelkort over matr. nr. 2h af Hofmansfeldt, dateret 2. Jan 1933
- Skøde på samme matrikel af 4. April 1933
- Matrikelkort over matr. nr. 2i af Hofmansfeldt, dateret 29. Juni 1936
- Slutseddel på handel med matr. nr. 2i og 2k af

Hofmansfeldt af 28. Aug 1939

- Ejendomsskyld-attest for Hans P. Madsen af 29/4 1939

- Beslaglæggelsesdekret i dansk oversættelse af 7. Januar 1944

- Beschlagnahmeverfügung Nr. 826, 7. Januar 1944

- Tilsigelse fra Politimesteren i Vejle af 20/1 1944

- Bekræftelse på salget af ejendommen af 4/2 1944

- Genpart af løssørefortegnelse i forbindelse med lejekontrakt (udateret)

- Ledsageskrivelse til kontraktudkast af 22. Febr. 1944

- Meddelelse om dobbeltbetaling af flyttegodtgørelse af 7. Marts 1944

- Anmodning om oplysninger til Kreditforeningen af 29. Marts 1944

- Genpart af lejekontrakt med det Tyske Rige (udateret)

- Følgeskrivelse til lejekontrakten af 18. April 1944

- Afregning fra landsretssagfører Dr. Jur. Clausen, Haderslev af 28. Okt. 1944

- Skrivelse vedr. nedsættelse af beløbet på lejekontrakten af 28. Okt. 1944

- Avisudklip af Bekendtgørelse vedr. krav i anledning af beslaglagt ejendom af 4. August 1945

- Anmodning om tilsendelse af erklæring jr. Nr. Le 2830 af 2. Maj 1946

- Indenrigsministeriets afslag på tilbagekøb af ejendommen af 8. Marts 1947